

Zemkopības ministrija sagatavojusi Latvijas lauku tālākas izaugsmes Stratēģisko plānu

Publicēts: 13.11.2021.

[Informācija plašsaziņas līdzekļiem](#)

Zemkopības ministrija (ZM) ir sagatavojusi Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) Stratēģiskā plāna (SP) 2023.-2027. gadam projektu – vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentu, kas nosaka atbalsta prioritātes un atbalsta instrumentus lauksaimniecības un lauku attīstības jomā. Atšķirībā no iepriekšējā plānošanas perioda, ir būtisks jauninājums: nākotnē vienā politikas plānošanas dokumentā tiks apvienoti trīs atbalsta instrumenti – tiešie maksājumi, lauku attīstības atbalsta pasākumi un sektorālās atbalsta intervences augļu/dārzeņu u.c. sektoros, kā arī biškopībā. Tas ļaus saskaņoti izmantot dažādus atbalsta instrumentus un mērķtiecīgāk risināt nozaru un lauku teritorijas vajadzības.

Reformētajai ES Kopējai lauksaimniecības politikai ir deviņi specifiskie mērķi, kas aptver ilgtspējīgas attīstības ekonomiskos, vides/klimata un sociālos jautājumus:

- taisnīgu ienākumu nodrošināšana;
- konkurētspējas palielināšana;
- tirgus varas pārtikas ķēdēs līdzsvarošana;
- klimata pārmaiņu mazināšana;
- vidrūpe;
- ainavas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana;
- atbalsts paaudžu nomaiņai;
- plaukstoši lauku apvidi;
- pārtikas un veselības kvalitātes aizsardzība.

Ir svarīgi, lai KLP un tās atbalsta pasākumi dotu spēcīgus un mērķtiecīgus stimulus Latvijas ražojošo nozaru un lauku apvidu attīstībai. Tāpēc ZM ir noteikusi vairākus nacionālos stratēģiskos mērķus:

- palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgu produktu vietējam un eksporta tirgum;
- kāpināt lauku saimniecību ieņēmumus līdz vidējiem valstī;
- plaukstoši lauku apvidi, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību;
- zināšanās balstīta uzņēmējspēju veicināšana, sekmējot inovāciju un zinātnes rezultātu ieviešanu praksē;
- katra saimniecība, efektīvi izmantojot resursus, iegulda bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mazināšanā;
- droša un kvalitatīva vietējā pārtika, kas pieejama ikvienam patērētājam.

KLP atbalsts plānots, lai sasniegtu dažādas mērķauditorijas – dažāda lieluma saimniecības, uzņēmējus un nozares. Ir izstrādāti atbalsta instrumenti, lai aptvertu plašu pretendentu loku, kas ir īpaši būtiski vides un klimata mērķu kontekstā, jo rezultāta sasniegšanai ir būtiska plaša iesaiste.

2021.-2027. gada periodā tiešajiem maksājumiem pieejamais finansējums ir 2,475 miljardi eiro, t.i., par 758 miljoniem eiro jeb par 44% vairāk nekā 2014.-2020. gada periodā. 2021.-2027. gada periodā no tiešajiem maksājumiem ir paredzēts pārdalīt finansējumu lauku attīstībai 128,3 miljonu eiro apmērā. Līdz ar to 2021. un 2022. gadā, kas ir noteikts kā pārejas periods, tiešajiem

maksājumiem pieejamais finansējums ir 633,2 miljoni eiro, savukārt 2023.-2027.gadā – 1,714 miljardi eiro.

Savukārt lauku attīstības atbalsta pasākumiem periodā no 2023. līdz 2027. gadam finansējums ir 765,5 miljoni eiro. 2014.-2020. gada periodā Latvijai Lauku attīstības programmas ietvaros bija pieejami 1,531 miljardi eiro, tomēr jāņem vērā, ka jaunā plānošanas perioda sākšana ir būtiski aizkavējusies, un 2021. un 2022. gads ir noteikti kā pārejas periods, kam tika novirzīta daļa no nākošā plānošanas perioda finansējuma – 518,1 miljoni eiro. Tomēr kopumā nākošajam plānošanas periodam lauku attīstības finansējums ir samazinājies par 16% un lielākais atbalsta kritums būs jūtams tieši 2023.-2027. gadā, ko lielā mērā ietekmēs pārskatītie nosacījumi par samazināta nacionālā līdzfinansējuma prasībām. Tas ir būtiski apgrūtinājis arī atbalstāmo prioritāšu noteikšanu un atbalsta pasākumu izstrādi.

Kopumā nozīmīgākā KLP SP finansējuma daļa, saskaņā ar KLP regulējuma prasībām un Eiropas Komisijas rekomendācijām Latvijai tiks novirzīta vides un klimata mērķu īstenošanai dažādu atbalsta instrumentu formā.

Lai nodrošinātu izvērīto mērķu sasniegšanu un veicinātu ilgtspējīgāku saimniekošanu, kā arī risinātu aizvien pieaugošās klimata un vides problēmas, KLP SP tiks paredzēts ievērojams finansiāls atbalsts un pasākumi (~50% no KLP SP finansējuma) dažāda veida lauksaimniecības praksēm, kas sniegs ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanā, ūdens, augsnes, gaisa kvalitātes uzlabošanā un piesārņojuma mazināšanā, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī ilgtspējīgas mežsaimniecības jomā, kā arī bioloģiskajai lauksaimniecībai. Piemēram, ekoshēmām kopumā tiks paredzēts atbalsts 438 miljoni eiro, agrovides pasākumiem – 121 miljons eiro, bet bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam – 159 miljoni eiro ar plašām iespējām saņemt papildus atbalstu arī citu shēmu ietvaros. Papildus tam, ievērojama daļa investīciju atbalsta arī tiks paredzēta tieši vides investīcijām.

Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību politikas plānošanas procesā, 2021. gada 1. novembrī uzsākta KLP Stratēģiskā plāna projekta sabiedriskā apspriešana. [Visi materiāli publicēti Zemkopības ministrijas tīmekļvietnē](#). Apspriešana ilgs līdz 2021. gada 30. novembrim. Atbilstoši likumam "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un MK 23.03.2004. noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums," KLP SP kā nacionāla līmeņa plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kura [vides pārskats tiek nodots sabiedriskajai apspriešanai līdz 2021. gada 30. novembrim](#).

Rakstiski priekšlikumi par plānu un tā SIVN vides pārskatu apspriešanas periodā ir sūtāmi pa pastu vai iesniedzami ZM Klientu apkalpošanas centrā, vai elektroniski uz zemāk norādītajām e-pasta adresēm: Plāna izstrādātājam –

Zemkopības ministrijai: cap-plan-lv@zm.gov.lv.

Vides pārskata izstrādātājam: valdis@felsbergs.lv.

Papildus tam, no 2021.gada 15. līdz 19. novembrim ir pieejama [videoprezentācija par SIVN vides pārskatu](#), un šajā periodā iespējams uzdot jautājumus vides pārskata izstrādātājam e-pastā valdis@felsbergs.lv un saņemt uz tiem atbildes vienas darbdienu laikā.

Tāpat, lai iepazītos ar stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumu, kas nepieciešams Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas Stratēģiskā plāna 2023.-2027. gada projektam, 16. novembrī plkst. 11.00 aicinām piedalīties tiešsaistes pasākumā, ko rīko Agrolesursu un ekonomikas institūts sadarbībā ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru.

Pedalīties pasākumā un uzdot jautājumus būs iespējams [Zoom platformā](#). (Passcode: 639407).

Neskaidrību gadījumā par sabiedriskās apspriešanas jautājumiem lūgums kontaktēties ar Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta direktora vietnieci Inesi Pastari-Irbi, tālr. [+371 26010070](tel:+37126010070).

Informāciju sagatavoja:

[Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa](#)

Dagnija Muceniece

Nodaļas vadītāja

 [+371 67027070](tel:+37167027070) [+371 26534104](tel:+37126534104)

<https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/zemkopibas-ministrija-sagatavojusi-latvijas-lauku-talakas-izaugsmes-strategisko-planu>